

Brusel 8. prosince 2023
(OR. en)

16450/23

RECH 543
COH 96
COMPET 1235

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	8. prosince 2023
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	15118/23
Předmět:	Posílení úlohy a dopadu výzkumu a inovací v procesu tvorby politik v Unii – závěry Rady (schválené dne 8. prosince 2023)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o *posílení úlohy a dopadu výzkumu a inovací v procesu tvorby politik v Unii*, které schválila Rada na svém 3993. zasedání.

**ZÁVĚRY RADY O POSÍLENÍ ÚLOHY A DOPADU VÝZKUMU A INOVACÍ V PROCESU
TVORBY POLITIK V UNII**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- své závěry z prosince 2020¹ o novém Evropském výzkumném prostoru (EVP), které odkazují na potřebu účinněji využívat potenciál výzkumu a inovací pro společnost a hospodářství a znovu potvrdila investiční cíl 3 % v oblasti výzkumu a vývoje ve výši 3 % HDP Unie. Za účelem stanovení priorit pro investice a reformy by členské státy mohly aktualizovat vnitrostátní cíl tak, aby odrážel nové priority Unie a vnitrostátní podmínky;
- své závěry o datových technologiích pro zlepšování právní úpravy z května 2021², v nichž se zdůrazňuje skutečnost, že spolehlivý rozhodovací proces podložený fakty je klíčovým předpokladem pro předvídání potenciálu a rizik nově vznikajících výzev, a potřeba společného úsilí za účelem posílení odolnosti Evropy a vytvoření lepších politik a předvídatelnějšího, jednotnějšího a účinnějšího regulačního rámce, který lépe obstojí i v budoucnu;
- své závěry ze září 2021³ o globálním přístupu k výzkumu a inovacím – Evropská strategie mezinárodní spolupráce v měnícím se světě, v nichž se zdůrazňuje, že globální přístup Unie k výzkumu a inovacím musí spočívat na zásadách otevřenosti, multilateralismu založeného na pravidlech, sdílených hodnotách a prioritách, usnadňování oběhu znalostí a výměně myšlenek, a rovněž se v nich zdůrazňuje důležitost začlenění globálního přístupu v oblasti výzkumu a inovací do vnější činnosti Unie;

¹ dokument 13567/20.

² dokument 9215/21, str. 9 a 17.

³ dokument 12073/21.

- své závěry z listopadu 2021⁴ o řízení Evropského výzkumného prostoru v budoucnosti, v nichž si je Rada vědoma širšího společenského uznání a větších očekávání, pokud jde o úlohu výzkumu a inovací a jejich využívání při řešení současných i budoucích společenských, environmentálních a hospodářských problémů;
- své doporučení o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě z listopadu 2021⁵, které stanoví prioritní oblasti pro společná opatření a společný soubor hodnot a zásad pro výzkum a inovace v Unii, včetně zásady tvorby hodnot a společenského a hospodářského dopadu výzkumu a inovací, spolu s posílenými mechanismy koordinace a monitorování politik v EVP;
- své závěry z října 2022⁶ o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 15/2022 nazvané „Opatření na rozšíření účasti v programu Horizont 2020 byla dobře navržena, avšak udržitelná změna bude z velké části záviset na úsilí vnitrostátních orgánů“, v nichž se mimo jiné bere na vědomí doporučení Účetního dvora usilovat o geograficky vyváženější účast zemí, jimž je poskytována podpora pro rozšíření účasti, na opatřeních na rozšíření účasti, a rovněž se vyzývá Komise, aby v případě přetrvávající značné nerovnováhy posoudila nezbytnost více individuálně uzpůsobených opatření a činností cíleně zaměřených na vytváření sítí, přičemž je současně třeba zajistit, aby přidělování finančních prostředků bylo i nadále založeno na zásadě excelence;
- své doporučení z prosince 2022⁷ o hlavních zásadách pro zhodnocování znalostí s odkazem na potřebu posílit struktury, procesy a postupy pro využívání výsledků výzkumu a vědeckých poznatků za účelem navrhování a provádění veřejných politik a vypracování a revize norem;

⁴ dokument 14308/21.

⁵ Úř. věst. L 431, 2.12.2021, s. 1.

⁶ dokument 13426/22.

⁷ Úř. věst. L 317, 9.12.2022, s. 141.

- své závěry z prosince 2022⁸ o Novém evropském programu inovací, v nichž se zdůrazňuje, že je třeba zlepšovat a upevňovat inovační ekosystémy, neboť Evropa se i nadále potýká s velkými regionálními a vnitrostátními rozdíly a s přetrvávající propastí v oblasti inovací, a v nichž se rovněž zdůrazňuje, že inovační ekosystémy mají výrazný regionální a vnitrostátní rozměr, který by měl být při vytváření inovační politiky plně zohledněn;
- své závěry z března 2023 o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 23/2022 nazvané „Synergie mezi programem Horizont 2020 a evropskými strukturálními a investičními fondy – Potenciál těchto synergií není dosud plně využíván“⁹, které podporují začlenění synergií do strategického plánování, programování a provádění, kde je to vhodné, například do strategií inteligentní specializace, s cílem využít plný potenciál investic v evropském odvětví výzkumu a inovací;
- své závěry z června 2022¹⁰ o hodnocení výzkumu a uplatňování otevřené vědy, v nichž se navrhuje, aby se vývoj systémů hodnocení výzkumu v Evropě řídil mimo jiné hlavními zásadami zohledňujícími „různé profesní dráhy a všechny výzkumné a inovační činnosti, včetně (...) podpory věcně podložené tvorby politik“;

⁸ dokument 15602/22.

⁹ dokument 7258/23.

¹⁰ dokument 10126/22.

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹¹, přičemž oblast působnosti tohoto nástroje se vztahuje na politické oblasti důležité z evropského hlediska, které jsou strukturovány do šesti pilířů, jimiž jsou zelená transformace; digitální transformace; inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, včetně hospodářské soudržnosti, pracovních míst, produktivity, konkurenceschopnosti, výzkumu, vývoje a inovací a dobře fungujícího vnitřního trhu se silnými malými a středními podniky; sociální a územní soudržnost; zdravotnictví a hospodářská, sociální a institucionální odolnost, s cílem mimo jiné zvyšovat připravenost a schopnost reakce na krize a politiky pro příští generaci, děti a mládež, včetně vzdělávání a rozvoje dovedností.
- sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“¹², jež zahrnuje mimo jiné politické cíle týkající se odstranění genderových rozdílů na trhu práce, dosažení rovné účasti v rozličných ekonomických odvětvích a dosažení genderové vyváženosti v rozhodovacích pozicích a v politice.

ZDŮRAZŇUJÍC, ŽE:

- ambice EVP vytvořit jednotný prostor bez hranic pro výzkum, inovace a technologie by měla být základem evropské politiky v oblasti výzkumu a inovací a navrhování a provádění programů;
- politická opatření v oblasti výzkumu a inovací díky vhodné koncepci svých činností usnadňují pozitivní dopad na společnost, hospodářství a životní prostředí a přispívají k posílení demokracie a zvýšení odolnosti Unie;
- vědecky podložené procesy tvorby politik mohou zvýšit kvalitu a posílit soudržnost politických iniciativ v různých odvětvích a správních orgánech;

¹¹ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

¹² dokument 6678/20.

- politické iniciativy napříč odvětvími v současné době poukazují na neustálou potřebu inovací na podporu hospodářského rozvoje, ochrany životního prostředí a sociálního pokroku, což vyžaduje silné ekosystémy v oblasti výzkumu a inovací. Tyto ekosystémy a jejich aktéři mohou přispět ke snížení stávajících rozdílů v oblasti inovací na vnitrostátní, regionální a místní úrovni prostřednictvím nepřetržitého vnitrostátního úsilí a společné orientace ze strany členských států;
- Nástroj pro oživení a odolnost byl navržen tak, aby dočasně pomohl členským státům učinit evropské ekonomiky a společnosti udržitelnějšími, odolnějšími a lépe připravenými na výzvy a příležitosti zelené a digitální transformace. Posílením reakce na cyklické nebo nepřímé události, jako je např. zmírnění hospodářského a sociálního dopadu koronavirové pandemie, a v souladu s příslušnými doporučeními pro jednotlivé země uvedenými v doporučeních evropského semestru umožnil Nástroj pro oživení a odolnost několika členským státům vyvinout nové věcně podložené investice a reformy, které doplní jiné vnitrostátní a další fondy a nástroje EU.

I. Věda ve veřejně-politickém procesu s cílem zlepšit život občanů a posílit demokracii

1. PŘIPOMÍNÁ, že Unie má dlouhodobou tradici spoléhání se na vědu a nejlepší dostupné důkazně podložené poznatky ve všech oborech s cílem podporovat a zlepšovat rozhodování, jakož i kvalitu, účinnost, efektivitu a dopad veřejných politik (koncepte „věda pro účely politiky“). Tvorba, monitorování a hodnocení věcně podložených politik se kromě jiných druhů znalostí opírá o procesy přímého zapojení vědeckých komunit nebo o mechanismy vědeckého poradenství pro politické orgány, které je podporují při výkonu jejich povinností.

Přínos vědy ke zlepšení tvorby veřejných politik

2. ZDŮRAŽŇUJE, že v zájmu posílení konkurenceschopnosti Unie a provádění politik Unie s cílem čelit globálním výzvám EVP vyžaduje:
- a. silný ekosystém výzkumu a inovací ve všech členských státech založený na excelenci, který dále usnadní vytváření vysoce kvalitních vědeckých poznatků, provádění politik v oblasti otevřené vědy, jakož i rozvoj technologií a inovací, včetně sociálních inovací, s velkým sociálním, hospodářským a environmentálním dopadem;
 - b. prosperující vědecké a inovační komunity podporující talenty, které jsou schopné a odhodlané přispívat k pokroku našich demokratických společností prosazováním vědeckých a technologických cílů shora dolů i zdola nahoru, dosahováním hmatatelných výsledků a jejich sdělováním tvůrcům politik i široké veřejnosti;
 - c. zvýšené, koordinované, cílené a synergické financování na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni s cílem lépe reagovat na priority a výzvy Unie a členských států;
 - d. budování kapacit, které mohou přispět ke zlepšení excelence a konkurenceschopnosti na vnitrostátní úrovni a ke snížení roztržičnosti výzkumu a inovací a rozdílů mezi členskými státy i uvnitř nich;
 - e. lepší schopnost zapojit se do spolupráce v oblasti výzkumu a inovací s mezinárodními partnery a mezi zeměmi a globálními regiony a zároveň usilovat o strategickou autonomii Unie s cílem hájit zájmy Unie v celosvětovém měřítku a zároveň zachovat otevřenou ekonomiku.

3. DOMNÍVÁ SE, že všechny oblasti vědy, včetně společenských a humanitních věd, by měly díky vytváření důkazně podložených poznatků hrát významnější úlohu v procesu tvorby politik za účelem identifikace politických výzev, analýzy současného stavu techniky a navrhování řešení. Tyto prvky by mohly být součástí zjištění zahrnutých do prognostických činností a posouzení dopadů. PŘIPOMÍNÁ, že by toho mělo být dosaženo v souladu se zásadami zlepšování právní úpravy, které uznávají vědecké důkazy jako základní kámen. Věda by měla být rovněž klíčovou součástí procesu přípravy politických rozhodnutí, jakož i jejich provádění, hodnocení a sdělování. ZDŮRAZŇUJE, že je důležité zahrnout do posouzení dopadů nejlepší dostupné vědecké důkazy na podporu politického rozhodovacího procesu s cílem zvýšit důvěryhodnost veřejné činnosti a důvěru občanů v ni, jakož i přidatou hodnotu právních předpisů.
4. ZDŮRAZŇUJE, že vědecké poznatky a vědecké poradenství by měly být spolehlivé, ověřitelné, robustní, relevantní a transparentní a měly by plně respektovat vědeckou svobodu, integritu a etické zásady s cílem podpořit věcně podloženou tvorbu politik. PŘIPOMÍNÁ, že věda a důkazně podložené poznatky jsou založeny na přísném metodickém rámci, i když existují metodologická omezení a podléhají nejistotám. PODPORUJE transparentní a odpovědnou komunikaci o vědeckých procesech a šíření vědeckých poznatků, které slouží k informování tvůrců politik, jakož i zapojení společnosti a participativních procesů občanů do výzkumu a inovací v souladu s demokratickými hodnotami. UZNÁVÁ, že je třeba budovat a rozšiřovat kapacity pro vědecké politické poradenství s cílem usnadnit činnosti v rámci zhodnocování znalostí pro tvorbu politik.
5. ZDŮRAZŇUJE, že otevřená věda je pro tvůrce politik a společnost jako celek klíčová také z hlediska přístupu k volně dostupným vědeckým poznatkům nejvyšší kvality a jejich využívání. Tím se zvyšuje odolnost vůči dezinformacím, předchází se vzdorování vědomostem a podporuje se důvěra veřejnosti ve vědu a věcně podloženou tvorbu politik.

Řízení při rozhodování

6. PŘIPOMÍNÁ, že tvorba veřejných politik je zaměřena na podporu blahobytu občanů a zahrnuje politické, finanční, hospodářské, environmentální a sociální prvky, k nimž by měly tvůrcům politik sloužit vědecké poznatky a poradenství.
7. ZDŮRAZŇUJE, že interdisciplinární důkazně podložené poznatky, inovativní procesy a vědecké poradenství mohou přispět k cílům odvětvových politik v různých politických dimenzích. ZDŮRAZŇUJE skutečnost, že mobilizace komunit v oblasti výzkumu a inovací při podpoře průřezového a celovládního porozumění vědeckým poznatkům může sloužit k odbourání tradiční izolovanosti odvětvových politik, k podpoře meziodvětvového učení v rámci EU a vzájemného učení mezi členskými státy a ke zlepšení soudržnosti, relevantnosti a očekávaného dopadu veřejných politik.
8. UZNÁVÁ, že využívání důkazně podložených poznatků a vědeckého poradenství a prostředky pro jejich začlenění do veřejných politik se v jednotlivých členských státech liší v závislosti na úrovni správy, poradenských ekosystémech odvětvových politik a regulovaných správních postupech. BERE NA VĚDOMÍ, že zprostředkovatelé, jako jsou některé struktury nebo mechanismy vědeckého poradenství, včetně skupiny hlavních vědeckých poradců Evropské komise a Evropského fóra vědeckých poradců, mohou hrát roli při sbližování výzkumných pracovníků a tvůrců politik a mohou prezentovat věcně podložené možnosti politiky na podporu rozvoje politiky.

Další kroky

9. VYBÍZÍ Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy zvažila:

- a. další rozvíjení koncepce „vědy pro účely politiky“ a podporu úlohy vědeckých a důkazně podložených poznatků a jejich průřezové začlenění do veřejných politik tím, že bude:
 - i. pokračovat ve zvyšování povědomí společností o přidané hodnotě začlenění vědeckých poznatků do tvorby, vývoje a zavádění veřejných politik, a tím i zvyšovat důvěru společnosti ve vědu a výzkum, jakož i důvěru ve výzkumné pracovníky mezi tvůrci politik;
 - ii. pokračovat v činnostech týkajících se mapování stávajících postupů zhodnocování znalostí při tvorbě politik a vnitrostátních institucionálních systémů a mechanismů vědeckého poradenství;
 - iii. analyzovat potřeby orgánů odpovědných za tvorbu politik v oblasti vědeckých a důkazně podložených poznatků, jakož i potřeb výzkumných pracovníků a inovátorů, pokud jde o pochopení procesu tvorby politik. Tyto potřeby mohou být uspokojeny příslušnými vzdělávacími akcemi, které zahrnují využití vědeckých a akademických odborných znalostí pro hodnocení veřejných politik v reakci na požadavky na vědecké poradenské procesy, mechanismy a nástroje na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Cílem těchto akcí by měla být podpora využívání vědeckého poradenství v rozhodovacích procesech;
 - iv. rozvíjet příslušné nástroje, které umožní kontinuální vzájemné učení, podporovat výměnu osvědčených postupů ve vědě pro účely politiky na vnitrostátní úrovni i na úrovni Unie a podporovat meziodvětvovou mobilitu a opatření na budování kapacit, se zvláštním důrazem na jejich hmatatelné přínosy pro společnost;
 - v. uznávat vědu pro politické činnosti jako jeden z prvků pro posuzování vědecké kapacity výzkumných institucí a kariérního postupu výzkumných pracovníků a podporovat účast výzkumných pracovníků v rané fázi profesní dráhy na těchto činnostech;

- vi. poskytovat odpovídající pobídky pro výzkumné pracovníky, aby se zapojili do vědy pro politické činnosti s významným dopadem;
 - vii. uznávat uplatňování genderového hlediska ve vědě pro účely politiky, mimo jiné prostřednictvím podpory profesní dráhy žen ve vědě s cílem přispět k odstranění rozdílů na trhu práce; jakož i v obsahu výzkumu, aby se zabránilo genderovým předsudkům ve vědecké důkazní základně.
- b. podporu vytvoření ekosystému vědy pro účely politiky s cílem podpořit a propojit vědecké komunity a komunity podílející se na tvorbě politik v Unii na základě zásad a hodnot Paktu pro výzkum a inovace v Evropě.
 - c. prosazování spolupráce sítí příslušných aktérů v rámci Unie, výměnu osvědčených postupů a vzájemné učení a vytvoření obousměrných komunikačních kanálů s cílem obohatit dialog mezi vědeckými komunitami a tvůrci veřejných politik v různých oblastech politiky, včetně výzkumu a inovací; a tím i prosazování společenské angažovanosti, aniž jsou dotčeny stávající politické dialogy.
10. VYZÝVÁ Komisi, aby podporovala nástroje a činnosti, které oceňují koncepci „věda pro účely politiky“, včetně jejího rozměru zhodnocování znalostí, a aby dále rozvíjela nástroje a programy pro meziodvětvové dialogy, odbornou přípravu a mobilitu zaměstnanců mezi vědeckými institucemi a orgány veřejné správy a aby podporovala využívání stávajících nástrojů a programů. Měla by být uznávána a podporována důležitá úloha těchto pracovníků jako zprostředkovatelů a „mostů“ mezi různými strukturami.
11. VYZÝVÁ Komisi, aby podpořila využívání Nástroje pro technickou podporu a nástroje na podporu politik s cílem podpořit tvůrce veřejných politik a posílit veřejné struktury pro vědecké poradenství.

II. Větší úloha místních a regionálních inovací v zájmu posílení konkurenceschopných ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací

12. PŘIPOMÍNÁ, že za regionální rozvoj odpovídají především vnitrostátní a regionální vlády, které mohou využívat fondy politiky soudržnosti Unie a strategie inteligentní specializace k posílení interakce a spolupráce mezi různými zúčastněnými stranami v inovačních ekosystémech a ke snížení rozdílů. ZDŮRAZŇUJE, že Unie rovněž hraje důležitou úlohu při podpoře meziregionální spolupráce a výměny osvědčených postupů za hranicemi jednotlivých států.
13. ZDŮRAZŇUJE, že rámcový program pro výzkum a inovace by měl vedle jiných programů financování i nadále podporovat excelenci výzkumu ve všech členských státech. DOMNÍVÁ SE, že aniž jsou dotčena jednání o budoucích programech EU v oblasti výzkumu a inovací, větší koordinace mezi inovačními ekosystémy a účinnější využívání všech kapacit a zdrojů na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni by zlepšily konkurenceschopnost a inovační výkonnost Unie.
14. PŘIPOMÍNÁ, že regionální a místní aktéři hrají významnou úlohu při budování celosvětově konkurenceschopných ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací a strategií růstu. Budování místních kapacit a investice do počátečních projektů položily základy úspěšného evropského inovačního ekosystému, který zajišťuje evropskou konkurenceschopnost;
15. PŘIPOMÍNÁ, že nový EVP by měl být založen na důvěře a sdílené odpovědnosti za účasti zúčastněných stran a občanů a měl by vycházet ze společenské angažovanosti, rozmanitosti a silných stránek evropských ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací. OCEŇUJE úsilí Komise o měření výkonnosti vnitrostátních a regionálních systémů výzkumu a inovací v Unii prostřednictvím každoročního evropského srovnávacího přehledu inovací a dvouletého srovnávacího přehledu inovací v regionech, které ukazují, že navzdory skutečnosti, že většina členských států EU zvýšila svou výkonnost, přetrvávají mezi nimi značné rozdíly v inovacích. OPAKUJE, že v celé Evropě existuje velký potenciál pro posílení výkonnosti jejích ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací. BERE NA VĚDOMÍ potenciál užší spolupráce a koordinace v oblasti výzkumu a inovací v rámci EVP mezi evropskou, vnitrostátní a regionální úrovní s cílem snížit rozdíly v oblasti výzkumu a inovací v celé Unii.

16. PŘIPOMÍNÁ, že Nový evropský program inovací zdůrazňuje výzvu, kterou představuje zvýšení míry propojení mezi evropskými inovačními ekosystémy. ZDŮRAŽŇUJE skutečnost, že regionální rozměr hostí venkovské a městské oblasti, které vyžadují větší flexibilitu a inkluzivnost podpůrných nástrojů, jakož i pokrok ve víceúrovňové koordinaci politik mezi unijními, vnitrostátními, regionálními a místními orgány.
17. BERE NA VĚDOMÍ cíl Nového evropského programu inovací upevnit a propojit rozmanité a geograficky rozptýlené inovační ekosystémy v Evropě a dále BERE NA VĚDOMÍ Regionální inovační údolí a pilotní projekt partnerství pro regionální inovace – iniciativy zaměřené na usnadnění přeshraniční spolupráce mezi méně a více inovativními regiony s doplňující strategií inteligentní specializace.
18. UZNÁVÁ, že inovace se týkají různých odvětví a zahrnují technologické i sociální inovace. DOMNÍVÁ SE, že zaměření Nového evropského programu inovací na deep tech inovace, talenty a podnikání je vhodné pro upevnění a rozvoj vedoucího postavení Unie v oblasti technologií, konkurenceschopnosti a strategické autonomie při současném zachování otevřené ekonomiky. ZDŮRAŽŇUJE potřebu podpořit účast rozvíjejících se a mírně inovativních členských států a regionů v deep tech projektech, posílit spolupráci s předními a silnými inovativními členskými státy a regiony, jakož i propojit podniky se špičkovou vědou, usnadnit přístup k financování a přilákat a udržet talenty.

Potřeba zlepšit řízení vnitrostátní a regionální spolupráce a sladění portfolia politik

19. PŘIPOMÍNÁ úlohu politiky soudržnosti Unie a strategie inteligentní specializace při podpoře inovací a konkurenceschopnosti ve všech členských státech a regionech EU. ZDŮRAŽŇUJE skutečnost, že iniciativy na podporu evropských ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací a nové iniciativy zahájené za účelem zavedení Nového evropského programu inovací by měly být navrženy tak, aby vytvářely synergie s fondy politiky soudržnosti a fondy v oblasti výzkumu a inovací, přičemž by měly být zohledněny vnitrostátní a regionální odpovědnosti a různé legislativní rámce.

20. ZDŮRAZŇUJE, že úzká výměna a spolupráce mezi méně a vysoce inovativními členskými státy a regiony EU mohou účinně přispívat k dalšímu rozvoji kapacit v oblasti výzkumu a inovací a ke snižování rozdílů mezi nimi. PŘIPOMÍNÁ, že Komise stimulovala regionální inovační ekosystémy prostřednictvím rámce pro inteligentní specializaci, a DOPORUČUJE, aby Komise vyhodnotila dopad nedávných iniciativ, jako je regionální inovační program Evropského inovačního a technologického institutu, a vytvořila vazby mezi různými stěžejními iniciativami Nového evropského programu inovací.
21. PODPORUJE globální přístup EU k výzkumu a inovacím na podporu spolupráce za účelem sladění mezinárodních politik v oblasti výzkumu a inovací s cíli udržitelného rozvoje, aby bylo možné posílit mezinárodní spolupráci evropských inovačních ekosystémů na základě zásad a hodnot Paktu pro výzkum a inovace v Evropě.
22. ZDŮRAZŇUJE, že výzkumné infrastruktury představují základní pilíř vynikajících ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací, přitahují uživatele z různých vědeckých oborů a usnadňují spolupráci a staly se multidisciplinárními centry na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, které umožňují vzájemné obohacování napříč obory, jak je uvedeno v prohlášení z Tenerife o globálním rozměru a udržitelnosti výzkumných infrastruktur.

Další kroky

23. NALÉHAVĚ VYBÍZÍ Komisi, aby:
- a. využila konkurenceschopnosti evropských regionálních inovačních ekosystémů, podporovala jejich dopad v meziregionálních inteligentních specializacích a využívala doplňkovosti schopností v oblasti výzkumu a inovací, přičemž je třeba věnovat pozornost potřebě dosáhnout pokroku při odstraňování rozdílů v oblasti inovací v Evropě posílením vědecké základny a inovačních ekosystémů ve všech zemích a regionech EU.
 - b. ve spolupráci s členskými státy případně zavedla opatření ke koordinaci unijních, vnitrostátních a regionálních iniciativ s cílem přilákat nebo udržet talentované pracovníky a zlepšit jejich kapacity v oblasti výzkumu a inovací.

- c. ve spolupráci s členskými státy zlepšila koordinaci mezi výzkumem a inovacemi a dalšími příslušnými politikami, zejména digitálními a průmyslovými politikami, s cílem zaměřit se na excelenci a dopad, a podpořila transformační inovace a inovativní průmyslové hodnotové řetězce a mobilizovala inovační centra.
- d. ve spolupráci s členskými státy určovala a prosazovala fakticky podložené politiky v oblasti výzkumu a inovací s cílem zaměřit se na konkrétní vnitrostátní, regionální a místní výzvy a potřeby, a přispět tak ke strategickým prioritám Unie a členských států.
- e. ve spolupráci s členskými státy posílila spolupráci mezi Unií a třetími zeměmi v rámci přístupu „tým Evropa“ prostřednictvím konkrétních opatření na podporu mezinárodních ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací v rámci strategie Komise nazvané EU Global Gateway a globálního přístupu k výzkumu a inovacím. Zejména posílila spolupráci s latinskoamerickými a karibskými státy v souvislosti se summitem hlav států a předsedů vlád EU–CELAC.

III. Politický dopad Nástroje pro oživení a odolnost na klíčové cíle politiky Unie v oblasti výzkumu a inovací a EVP

24. ZDŮRAZŇUJE, že reformy a investice v rámci Nástroje pro oživení a odolnost by měly zejména zlepšit odolnost, připravenost na krize, schopnost přizpůsobení a růstový potenciál členských států, a tím přispět ke strategické autonomii Unie spolu s otevřenou ekonomikou, vytvářet evropskou přidanou hodnotu a podporovat hospodářskou, sociální a územní soudržnost. Opatření v oblasti výzkumu a inovací financovaná z Nástroje pro oživení a odolnost mohou přispět k transformaci evropského ekosystému v oblasti výzkumu a inovací prostřednictvím:
- a. udržitelných reforem a souvisejících veřejných investic na vnitrostátní úrovni, přičemž mnoho členských států věnuje značnou část svých investic a reforem v rámci Nástroje pro oživení odolnost do výzkumu a inovací s cílem dosáhnout systémového sociálního dopadu a změn jakožto hnací síly znalostní ekonomiky.

- b. budování rozmanitého a dobře fungujícího EVP zaměřeného na excelenci, jehož cílem je nalézt řešení k dosažení unijních a vnitrostátních priorit, jako je zelená a digitální transformace, a řešit další významné společenské výzvy.
25. ZDŮRAZŇUJE, že v několika případech členské státy zahrnuly do fáze návrhu svých opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, pokud možno některé investice s cílem doplnit, posílit a vytvořit synergie, včetně adicionality tohoto nástroje s dalšími fondy Unie a s tradičními nástroji a opatřeními v oblasti výzkumu a inovací, které se nacházejí ve vnitrostátních a evropských fondech pro výzkum a inovace.
26. ZDŮRAZŇUJE, že Nástroj pro oživení a odolnost se vyznačuje časově omezenou koncepcí, financováním a prováděcím obdobím, jakož i pravidly adicionality a doplňkovosti fondů, které členským státům umožnily jednat v souladu s vnitrostátními a evropskými prioritami. ZDŮRAZŇUJE, že nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost umožňuje synergie s dalšími programy a nástroji Unie. PŘIPOMÍNÁ, že synergie mezi unijními, vnitrostátními a případně regionálními programy financování výzkumu a inovací stále představují velkou výzvu i příležitost k dosažení cíle, kterým je posílení evropské vědecké a technologické základny. VÍTÁ úsilí Komise a členských států o řešení přetrvávajících problémů a VYZÝVÁ je, aby v této práci pokračovaly.
27. PŘIPOMÍNÁ úlohu, již při podpoře nového EVP mohou sehrát plány pro oživení a odolnost, rámcový program Unie pro výzkum a inovace a nástroje politiky soudržnosti. UZNÁVÁ, že v několika případech přidělily členské státy finanční prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost na opatření v oblasti výzkumu a inovací, která mohou podpořit některé priority nového EVP, jako jsou:
- a. podpora genderové rovnosti v oblasti výzkumu a inovací. ZDŮRAZŇUJE, že některé členské státy zařadily opatření pro začlenění genderového hlediska, jako jsou další programy na podporu podnikatelek a jejich profesního rozvoje a na přilákání talentovaných žen k profesní dráze v oblasti vědy, technologií, inženýrství a matematiky, jakož i opatření, která řeší genderové rozdíly v oblasti výzkumu a inovací.

- b. podpora územní soudržnosti prostřednictvím výzkumu a inovací. ZDŮRAŽŇUJE, že některé členské státy zahrnuly opatření k posílení vnitrostátních a regionálních ekosystémů v oblasti výzkumu a inovací a územní soudržnosti a k usnadnění koordinace a lepších systémů řízení mezi vnitrostátními a regionálními orgány.

Další kroky

- 28. PŘIPOMÍNÁ, že Komise provádí hodnocení Nástroje pro oživení a odolnost v polovině období, které bude předloženo do února 2024. VYZÝVÁ Komisi, aby provedla samostatnou studii, která doplní toto hodnocení a zároveň zabrání zdvojování činností, zaměří se na opatření v oblasti výzkumu a inovací zahrnutá do Nástroje pro oživení a odolnost na podporu učení v oblasti politik a rovněž zohlední rozdíly v koncepci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie, pokud jde o:
 - a. příspěvek k podpoře zelené a digitální transformace a případně ke snižování rozdílů v oblasti výzkumu a inovací na regionální a vnitrostátní úrovni a k prosazování genderové rovnosti.
 - b. příspěvek k posílení vnitrostátních systémů výzkumu a inovací.
 - c. příspěvek opatření v oblasti výzkumu a inovací vnitrostátních plánů pro oživení a odolnost k prosazování politického programu EVP a nového evropského programu inovací.
 - d. míru, do jaké členské státy využily synergií mezi Nástrojem pro oživení a odolnost a dalšími fondy Unie v oblasti výzkumu a inovací a opatřeními odvětvových politik, v nichž hrají věda a technologie významnou úlohu, přičemž určily zavedené nástroje a mechanismy a překážky, které bránily kombinaci různých zdrojů, jakož i dokumentování osvědčených postupů pro usnadnění vzájemného učení.
- 29. VYZÝVÁ Komisi, aby informovala členské státy o zjištěních této studie pro budoucí vývoj politiky v oblasti výzkumu a inovací na evropské a vnitrostátní úrovni a o zjištěních hodnocení Nástroje pro oživení a odolnost v polovině období. PŘIPOMÍNÁ, že při koncipování a provádění reforem mohou posloužit stávající nástroje Komise, jako jsou Nástroj pro technickou podporu a nástroj na podporu politik v rámci programu Horizont.